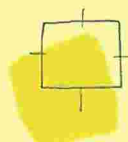
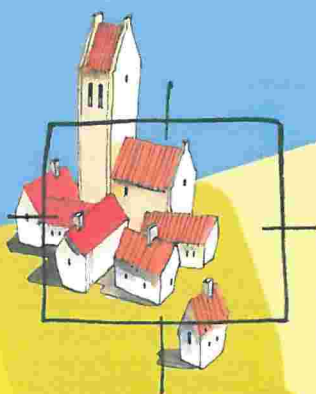

Natura 2000-verkenning sportvelden
Egmond aan Zee

gemeente BERGEN

BügelHajema

Plek voor ideeën

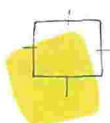
Natura 2000-verkenning sportvelden
Egmond aan Zee

Inhoud

Rapport

17 juli 2013

Projectnummer 022.00.04.00.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Plangebied en voorgenomen plannen	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen plannen	9
3	Noordhollands Duinreservaat	11
4	Effectbepaling	15
5	Aandachtspunten	19
6	Bronnen	21
6.1	Veldbezoek	21
6.2	Media	21
6.3	Gegevens	21
6.4	Literatuur	22

Inleiding

De gemeente Bergen is werkzaam aan een herinrichtingsplan voor een gebied aan de noordoostzijde van Egmond aan Zee. Twee sportvelden die binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat liggen maken onderdeel uit van dit herontwikkelingsgebied. Een mogelijke alternatieve inrichting van deze twee sportvelden beoogt de realisatie van bebouwing. In voorliggende notitie wordt met het plangebied de twee sportvelden bedoeld, niet het gehele herontwikkelingsgebied.

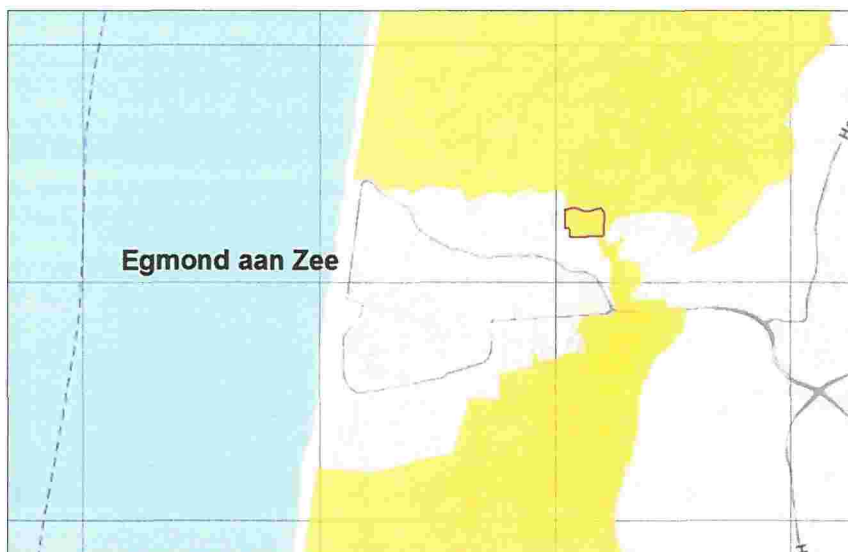
AANLEIDING

Voor de verdere planontwikkeling voor het gebied is inzicht in de mogelijke gevolgen op het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat gewenst. Voorliggende Natura 2000-verkenning voorziet in deze vraag en is een inventarisatie van mogelijke gevolgen die op kunnen treden bij een herinrichting van de sportvelden als woongebied. De verkenning is geen Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

DOEL

De ligging van het plangebied is weergegeven in onderstaand figuur (figuur 1).

PLANGEBIED

Figuur 1. Topografische kaart met ligging plangebied (rood omlijnd) en Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat (geel gebied)

Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen:

OPZET VAN HET RAPPORT

- korte beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen;
- beschrijving van het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat;
- uiteenzetting van effecten;
- overzicht van aandachtspunten.

Plangebied en voorgenomen plannen

2.1

Ligging

Het plangebied ligt aan de noordoostzijde van het dorp Egmond aan Zee, in het kilometerhok¹ 515-104 en in uurhok¹ 19-21. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied en het kilometerhok. Het plangebied grenst aan de noordzijde aan het Noordzeeduingebied, ten oosten ligt een recreatiepark, aan de zuidzijde ligt een derde sportveld en aan de westzijde is een binnensportcomplex gelegen.

2.2

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit twee voetbalvelden (grasvelden). De velden zijn aan de west-, noord- en oostzijde omsloten door een hekwerk. Rond de velden zijn zes hoge lichtmasten geplaatst.

Aanzicht plangebied vanuit het noorden (duingebied)

¹ Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland. Een uurhok is een gebied van 5 km bij 5 km gebaseerd op diezelfde verdeling.

2.3

Voorgenomen plannen

De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om ter plaatse van het plangebied een woonwijk te realiseren. Momenteel is er nog geen definitief inrichtingsvoorstel voor het (herontwikkelings)gebied. Voor de Natura 2000-verkenning is ervan uitgegaan dat er reguliere woningbouw zal plaatsvinden en geen hoogbouw. De inrichting van een deel van het plangebied als natuur behoort tot de mogelijkheden.

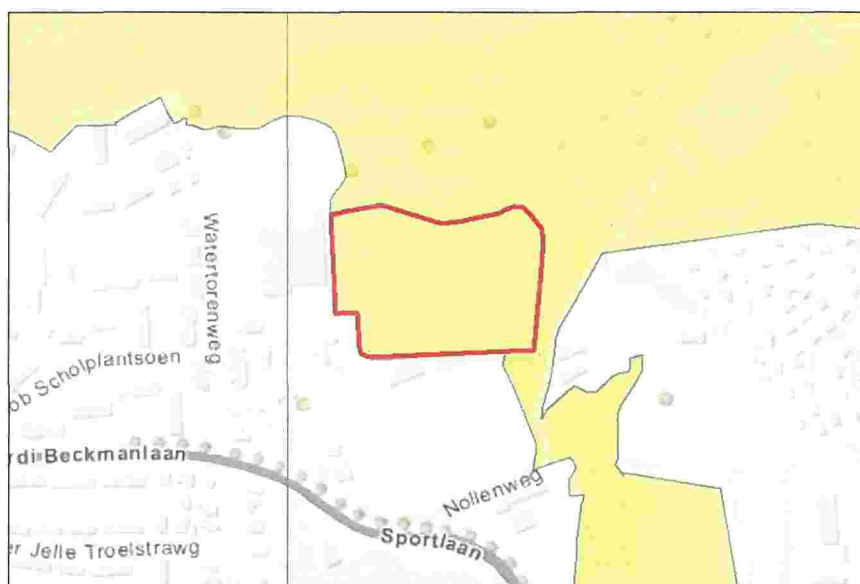
Noordhollands Duinreservaat

De Natuurbeschermingswet 1998 bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet 1998 zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Natuurbeschermingswet 1998 zijn drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands.

NATUURBESCHERMINGS-
WET 1998

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat. Figuur 3 geeft een overzicht van de begrenzing van het Natura 2000-gebied ter plaatse van het plangebied.

INVENTARISATIE

Figuur 3. Topografische kaart met ligging plangebied (rood omlijnd) en de begrenzing van het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat (gele gebied)

Op 7 december 2004 is het Noordhollands Duinreservaat aangemeld als Habitatrichtlijngebied. Het gebied is op 8 januari 2007 door de minister van LNV (nu EZ) in ontwerp aangewezen als Natura 2000-gebied. Er is nog geen (ontwerp) beheerplan voor het Natura 2000-gebied vastgesteld. Het ontwerpbesluit is te vinden op de internetsite van het Ministerie van EZ (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=1&id=n2k87&topic=documenten>).

AANWIJZING

Tabel 1. Overzicht van de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat (bron: Ministerie van Economische Zaken, essentietabel Noordhollands Duinreservaat)

		doelstellingen		draagkracht	
		oppervlakte	kwaliteit	populatie	aantal paren
Habitattypen					
H2120	Witte duinen	>	>		
H2130A	Grijze duinen (kalkrijk)	>	>		
H2130B	Grijze duinen (kalkarm)	>	>		
H2130C	Grijze duinen (heischraal)	>	>		
H2140A	Duinheiden met kraaihei (vochtig)	=	>		
H2140B	Duinheiden met kraaihei (droog)	=	=		
H2150	Duinheiden met struikhei	=	=		
H2160	Duindoornstruwelen	= (<)	=		
H2170	Kruipwilgstruwelen	= (<)	=		
H2180A	Duinbossen (droog)	=	=		
H2180B	Duinbossen (vochtig)	=	>		
H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)	=	=		
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	>	=		
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	>	=		
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	>	=		
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	>	=		
H6410	Blauwgraslanden	>	>		
H7210	Galigaanmoerassen	=	=		
Habitatsoorten					
H1014	Nauwe korfslak	=	=	=	
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	>	>	>	
Broedvogels					
A275	Paapje	>	>		5
A277	Tapuit	>	>		30

= : behoudsdoelstelling

> : verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

=(<): ontwerpaanwijzingsbesluit heeft "ten gunste van"-formulering

Landschap Noord-Holland heeft verspreidingsgegevens van de habitattypen, habitatsoorten en broedvogelsoorten waarvoor het beschermde gebied is aangewezen, aangeleverd (gegevens zijn in eigendom van Landschap Noord-Holland en Provincie Noord-Holland). Daarnaast is de Nationale Database Flora en Fauna (NDFP) geraadpleegd (16-07-2013) voor wat betreft habitatsoorten en vogelsoort.

VERSPREIDINGSGEGEVENS

In figuur 4 is een fragment van de habitattypekaart van het Noordhollands Duinreservaat opgenomen. Momenteel wordt het bestand met de habitattypen

HABITATTYPEN

E f f e c t b e p a l i n g

EFFECTENINDICATOR

Ten aanzien van de effectbepaling is het van belang te weten welke effecten op de Natura 2000-gebieden op kunnen treden als gevolg van bebouwing van het plangebied. Om mogelijke effecten te kunnen vaststellen, is onder meer gebruik gemaakt van de effectenindicator² van het ministerie van Economische Zaken. In bijlage 1 is aangegeven welke storingsfactoren ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden Noordhollands Duinreservaat in het algemeen op kunnen treden. De relevante storingsfactoren zijn: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door trilling, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten. Hierna worden deze storingsfactoren besproken in relatie tot het planvoornemen.

Oppervlakteverlies

In eerste instantie zal er geen afname plaatsvinden van oppervlak aan habitattypen en/of leefgebied van soorten. Hierbij is het wel van belang dat nieuwe bewoners geen eigen (wandel)paden in het duingebied creëren, maar gebruik maken van bestaande wegen en paden. Nieuwe (wandel)paden kunnen leiden tot afname van de kwaliteit en het oppervlak aan specifieke habitattypen. Het plaatsen van een hekwerk op die delen waar een nieuwe woonwijk aansluit bij het duingebied, kan dit wellicht voorkomen of ontmoedigen.

Voor verschillende habitattypen is echter een uitbreidingsdoelstelling van het oppervlak geformuleerd (zie tabel 1). Het plangebied dat betrekking heeft op een afgegraven duingebied, vormt een potentieel uitbreidingsgebied voor verschillende habitattypen. Zonder beheer zou het plangebied vanzelf ontwikkelen tot duin. De ten noorden gelegen duinrug lijkt reeds door verstuiving richting het plangebied te verschuiven. De realisatie van bebouwing frustreert in dit kader de mogelijkheid voor uitbreiding van specifieke habitattypen.

Versnippering

Van verdere versnippering is geen sprake. Het leefgebied van soorten en het voorkomen van habitattypen zal door het planvoornemen niet uiteenvallen. Wel vormt het plangebied onderdeel van een relatief smalle strook (flessenhals), die het ten noorden van Egmond aan Zee gelegen duingebied verbindt met het ten zuiden gelegen duingebied (zie figuur 1). In dit kader is één van de

² De effecten indicator is een hulpmiddel voor initiatiefnemers, vergunningverleners en planmakers die te maken krijgen met activiteiten in of nabij Natura 2000-gebieden. De effectenindicator is een instrument waarmee mogelijke schadelijke effecten ten gevolge van de activiteit en de plannen kunnen worden verkend. De effectenindicator geeft informatie over de gevoeligheid van soorten en habitattypen voor de meest voorkomende storende factoren. Deze informatie is generiek: om vast te stellen of een activiteit in de praktijk schadelijk is, moet vervolgonderzoek plaatsvinden.

Verstoring door trilling

Volgens de Effectenindicator is verstoring op de habitattypen als gevolg van trillingen niet van toepassing. Trillingen worden in zandgrond sterk gedempt. Het is daarnaast niet de verwachting dat de directe omgeving van het plangebied een belangrijk onderdeel van het leefgebied van aangewezen soorten vormt.

Verstoring als gevolg van trilling in het kader van woningbouw heeft met name betrekking op de heiwerkzaamheden voor de fundering. Afwijkend van de beoordeling van de Effectenindicator zou een sterke trilling een negatief effect kunnen hebben op de begroeiing van de aanliggende duinrug die een vrij steile helling heeft (verschuiving van zand). Het is echter goed mogelijk dat, gezien de bodemgesteldheid, heien voor de fundering van de woningbouw ter plaatse niet nodig is, maar dat kan worden volstaan met fundering op staal. Daarnaast kunnen palen voor de fundering ook worden aangebracht door middel van boringen of schroeven, waarbij weinig trillingen worden geproduceerd.

Optische verstoring

Met uitzondering van nauwe korfslak en paapje zijn de aangewezen habitattypen en diersoorten gevoelig voor optische verstoring. Nauwe korfslak en paapje zijn niet gevoelig voor optische verstoring. Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

In de huidige situatie vindt er vanaf de sportvelden periodiek al optische verstoring plaats. De duinrug aan de noord- en oostzijde van het plangebied werkt evenwel afschermend. Bij reguliere woningbouw die niet bestaat uit hoogbouw worden op voorhand geen negatieve effecten verwacht als gevolg van optische verstoring.

Verstoring door mechanische effecten

Onder mechanische effecten wordt verstaan verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. In eerste instantie zal dit in het onderhavige gebied niet aan de orde zijn. Het is wel van belang dat, zoals ook aangegeven bij 'oppervlakteverlies', nieuwe bewoners geen eigen (wandel)paden in het duingebied creëren, maar gebruik maken van bestaande wegen en paden. Nieuwe (wandel)paden kunnen leiden tot afname van de kwaliteit en het oppervlak aan specifieke habitattypen. Het plaatsen van een hekwerk op die delen waar een nieuwe woonwijk aansluit bij het duingebied, kan dit wellicht voorkomen of ontmoedigen.

A a n d a c h t s p u n t e n

Uit het hoofdstuk effectbepaling komt een aantal aandachtspunten naar voren. Deze aandachtspunten worden hieronder kort puntsgewijs benoemd.

Oppervlakteverlies

Door de realisatie van bebouwing wordt de mogelijkheid voor uitbreiding van specifieke habitattypen ter plaatse van het plangebied gefrustreerd.

Mogelijk kan met het bevoegd gezag overeenstemming worden bereikt door ter plaatse natuur te ontwikkelen, gericht op specifieke habitats, in combinatie met een beperkte woningbouw.

Versnippering

Door de realisatie van bebouwing wordt de mogelijkheid voor het robuuster maken van de ruimtelijke samenhang van het beschermde gebied ter plaatse van het plangebied gefrustreerd.

Mogelijk kan met het bevoegd gezag overeenstemming worden bereikt door in het oostelijke deel van de huidige sportvelden natuur te ontwikkelen in combinatie met een beperkte woningbouw in het westelijke deel.

Verdroging

Om verdroging te voorkomen is aandacht nodig voor de afvoer van hemelwater en grondwateronttrekking.

Verstoring door trilling

Vanwege de nabije ligging van een steile duinhelling en hiermee de mogelijkheid voor verschuiving van zand, is het belangrijk om te voorkomen dat er op korte afstand van het duin heikwerkzaamheden (ten behoeve van fundering) plaatsvinden, tenzij nader onderzoek anders uitwijst.

Verstoring door mechanische effecten

Van belang is dat nieuwe bewoners geen eigen (wandel)paden in het aangrenzende duingebied creëren, maar gebruik maken van bestaande wegen en paden. Het plaatsen van een hekwerk, op die delen waar een nieuwe woonwijk aansluit bij het duingebied, kan dit wellicht voorkomen of ontmoedigen.

Bronnen

6.1

Veldbezoek

1. Het plangebied en omgeving zijn op 4 juli 2013 door de heer ing. D.J. Venema bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten.

6.2

Media

2. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx?subj=-effectenmatrix.
De effectenindicator is een hulpmiddel voor initiatiefnemers, vergunningverleners en planmakers die te maken krijgen met activiteiten in of nabij Natura 2000-gebieden. De effectenindicator is een instrument waarmee mogelijke schadelijke effecten ten gevolge van de activiteit en de plannen kunnen worden verkend. De effectenindicator geeft informatie over de gevoeligheid van soorten en habitattypen voor de meest voorkomende storende factoren. Deze informatie is generiek: om vast te stellen of een activiteit in praktijk schadelijk is, moet vervolgonderzoek plaatsvinden.
3. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=-n2k.
Website van het Ministerie van Economische Zaken met informatie over Natura 2000-gebieden.

6.3

Gegevens

4. Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.
5. Landschap Noord-Holland en provincie Noord-Holland, gegevens van habitattypen, habitatsoorten en vogelsoorten van het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat (11-07-2013).

Colofon

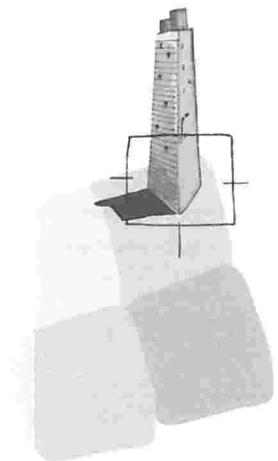
Opdrachtgever
Gemeente Bergen

Contactpersoon
de heer P. Korstanje

Rapport
de heer ing. D.J. Venema
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
mevrouw drs. H.G. Vegelin
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
022.00.04.00.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort